

Для більшості я просто байка; світлина в газеті чи не телеекрані, на якій видно мале дівча з брудним, вискубаним волоссям, замурзаними щоками і здоровенними очима, які видавалися такими через моє виснаження. Одягнена у вицвілі джинси з діркою на коліні й вовняний джемпер з мультяшним ведмедиком, виплетеним посеред грудей. Я не належала нікому, але згодом стала належати всім; мене в дочерила ціла нація незнайомих.

На найвідоміших серед цих фотографій поліціантка на руках заносить мене до лікарні, а я обіймаю її, наче те кошеня, що вчепилося за светр. Спеціальна констеблька Саша Гоупвелл цілу ніч чекала, поки я вилізу зі своєї схованки поміж стін будинку чоловіка, якого замордували до смерті. Та світлина розлетілася по всьому світу й здобула поважну журналістську премію, але надала моїй історії ще більшої загадковості.

Що то за мовчазне дитя? Які життєві обставини змусили мене ховатися в стінах? Чому я не втекла, коли мала таку нагоду? А ще важливіше — як мене звати і звідки я родом?

Тепер вони мають кілька відповідей, та історія ще не завершилася. *А яка взагалі історія може бути вичерпною?* Багато подробиць приховані навіть від мене. Замість повноцінних спогадів у моїй пам'яті виринають фрагменти, уривки, випадкові думки, що загрозливо нависають наді мною, як рибальські гачки. Я добре знаю,

на що здатен цей гачок. Він може витягти рибину з глибин і залишити її борсатись на суші чи на палубі човна, доки вона не задихнеться чи не загине від сонячного світла.

Це те, що я сприймаю за правду. Я увійшла в цей світ догори дригом. Моя права рука була притиснута до підборіддя, палець торкався щоки, наче я міркувала, чи не почекати мені ще кілька тижнів замість того, щоби тривожити зараз акушерку. Ось тому в мене є ямочка тільки на правій щоці, хоча мама й казала, що то Бог торкнув мене своїм пальцем, позначивши, що я одне з його особливих створінь. За цими словами може видатися, що мама — глибоко віруюча людина, проте вона перестала вірити у вищі сили ще задовго до мого народження. «Релігія не нагодує і не зігріє тебе взимку», — казала вона.

Мені було дуже затишно в маминому лоні, коли раптом відійшли води. Вона саме нахилилася зав'язати сестрі шнурки біля воріт початкової школи. Може, я кóпалась занадто сильно, чи мала занадто гострі лікті, а чи мама занадто сильно напружила спину, бо тоді їй по ногах струменем полилася рідина і бризнула на її взуття.

Зі страху, що я можу народитися біля школи, вона швидко подріботіла додому і стиснула стегна у спробі втримати мене. Тато був на роботі, а тітка Поліна — в Італії. Мама пішла до сусідів, містера й місіс Гасані.

Місіс Гасані працювала медсестрою під час війни в Косово. Вона підігріла воду, набрала рушників і сказала мамі присісти біля стіни. Мені знадобилося повних вісім хвилин, щоб вилізти назовні. Моя голова вистромилася, наче корок із пляшки, а потім на перський килим ручної в'язі, який колись, за словами містера Гасані, належав самому Марко Поло, вивалилися плечі й решта мене.

«То був такий мандрівник, який відкрив Китай», — розповів мені містер Гасані, коли я вже достатньо підросла, щоб сидіти на ослінчику в його майстерні й спостерігати, як він ремонтує радіоприймачі та відеопрогравачі. Я сказала тоді, що Китай, певно, сам себе відкрив, а він обізвав мене недотепою, хай би що це означало.

Мама хотіла хлопчика. Тато казав, що хотів цуценя. А отримали вони мене. Головою вперед. З рукою на щоці. Ще тоді щасливу. Невинну. Недоторкану. Незаплямовану.

З вигляду немовлята схожі на дивних створінь. Ось дивлюсь зараз на одне таке — на кругловидого хлопчика, що сидить собі в ямі з піску на пляжі у Кліторпсі й хлюпається по пояс у морській воді. На голові в нього бавовняна шапочка, а підгузок так змок від води чи сечі, що звисає аж до колін. Він не схожий на мінілюдину чи на дрібнішу версію дорослого. Натомість — у нього здоровенний лоб і ріденькі брови. Такий собі маленький Будда з опуклим животом.

Він махає руками, бризкає собі в очі водою, здивовано прокліпується і заходиться плачем. А що, на його думку, мало б трапитись? Йолоп!

Подалі в морі, за невеликими хвилями, бачу силует Сайруса, який намагається втримати рівновагу на орендованій дошці. Доволі довго він був лишень крапочкою посеред моря, і я хвилювалася, що втрачу його, але ось він уже ближче, повертається на берег.

Він зістрибує з дошки і приземляється, обтрушує воду з волосся. Шкіра його вкрита татуюваннями пташок, які наче рухаються одночасно з ним. Крячки, зяблики, колібрі й дрозди бешкетують, чепаються і ширяють. Коли Сайрус обертається підняти дошку, зиркаю на його здоровенну пару крил, що чорнилом тягнуться від плечей

по спині аж до стегон. Краплі води виблискують на кінчиках цих крил, від чого видається, наче те пір'я інкрустоване коштовностями.

Через ці татування від Сайруса віє флюїдами «поганого хлопця», наче він якийсь боєць без правил чи барабанщик у геві-метал-гурті. Але мені він видається більше схожим на типового самотнього татуса з романтичної комедії, до якого жінки починають ставитися дуже сентиментально, коли дізнаються, що його дружина померла від раку і що він сам-самісінький у цьому світі, але залишається ідеальним батьком для своєї дитини-інваліда. Та ні, Сайрус ніколи не був одружений і не має дітей. У нього навіть дівчини немає, але це вже геть інша історія.

Він тягнеться по рушник.

— А водичка хороша.

— Брешеш. Я бачу в тебе на шкірі мурахи.

— Вона підбадьорлива.

— Це просто синонім до слова «холодна».

Я сиджу собі на шезлонгу й ховаюся під широким капелюхом і сонцезахисними окулярами, які вранці купила у «Boots». Мені здається, що в них я схожа на кінозірку. Сайрус каже, що я схожа на муху.

— Та бодай ногу вмочи.

— Навіщо?

— Бо цим люди й займаються на пляжі.

— Не я.

Він хитає головою, оббризкуючи мене й мої окуляри водою. Я лаюся, і якась мама неподалік кидає на мене злющий погляд, бо ж її немовля все почує.

— Ти ж умієш плавати, правда? — допитується Сайрус.

Не відповідаю.

— Можу тебе навчити.

— Ні.

— Чому ні?

— Ті, хто не вміють плавати, не лізуть у воду, а отже, й не тонуть.

— А що якби ти опинилася на пароплаві, який тоне, чи якби твій літак упав в океан?

— Вхоплюся за уламки.

— Кажеш так, ніби це дуже легко.

— Я так роблю все своє життя.

Сайрус

Ніколи б не подумав, що Іві не вміє плавати. Це ще одне нагадування про те, наскільки мало я про неї знаю і скільки всього вона приховує чи то навмисно, чи то для самозахисту. Іві — це типова загадка, огорнута таємницями й секретами, одягнена в джинсові бриджі, кофтину й кросівки з високою підшвою.

Просто зараз вона вдає, ніби змучена, бо байдужість — це її установка за замовчуванням: занадто крута, щоби чимось перейматися. Іві не любить літо. Не думаю, що й зиму з весною і осінню вона теж любить. У неї немає сезонності — цілорічна нігілістка.

По всьому пляжу видно бліді згорблені тіла на різних стадіях роздягання. Чоловіки середнього віку з пузцями й кволими руками, одягнені у вибляклі футболки-поло і шльопанці. Змащені лосьйонами жінки вперто хочуть засмагнути на випадок, якщо раптом завтра впаде дощ. Блідошкірі діти вцятковані укусами комах, заляпані сонцезахисними мазями й липкі від розталого морозива. Дівчата-підлітки в бікіні вдають, наче їм байдуже, але все одно витріщаються на хлопчаків з випнутими грудинами і змащеним гелями волоссям. Британці проводять літо не так, як решта європейців. Перефразовуючи Вуді Аллена, «ми не засмагаємо, ми натираємось». А сьогодні можна неправильно когось цитувати чи за це теж можуть закенсилити?

Іві спостерігає за всім цим, але брати участі не збирається. Вона з тих, хто спостерігає за життям, сидить

на лаві запасних, зиркає на аудиторію з-за куліс. Спостерігає за спостерігачами.

Водночас я знаю, що вона вигадує всілякі історії, захарашує свою уяву чудернацькими фантазіями про людей. Коли життя стає занадто нудним чи буденним, Іві придумує собі альтернативну версію. Яюсь вона розповідала, що її вчитель англійської містер Жюбер не витримав кризи середнього віку й придбав собі порше-бокстер і накладне волосся. А ще, що в нього дружина росіянка, яка колись була балериною «більшого театра» і танцювала для владіміра путіна. Коли я нарешті познайомився з містером Жюбером, він був лисий як коліно, а його дружина валлійка мала поставу і грацію, як у клайдесдейля¹.

— Чому ти так багато брешеш? — спитав я тоді Іві.

— Бо всі так роблять.

— Я не брешу.

— Ні, брешеш.

І тут вона назвала низку прикладів, як-от: що я сказав нашому сусідові містеру Гібсону, ніби не знаю, хто переїхав його смітник (то Іві постаралася); що я ніяк не приманював білок, коли поставив годівницю в саду; що коли я кажу щось на кшталт «це нецікаво» і «мені не прийшло твоє повідомлення» чи «буду через п'ять хвилин», це все неправда.

Це, звісно, хороша брехня, а ось Іві бреше постійно, безсоромно. Однак це вона визнає, і це визнання, на її думку, робить з неї високоморальну. Дивно, як на такій висоті вона ще здатна дихати тим розрідженим повітрям.

Я один з небагатьох, хто знає справжню Іві. Я знаю не все, але достатньо, щоб зрозуміти, чому вона нікому

¹ Клайдесдейль — порода коней, що походить від тяглових кобил.